

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

28 martie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecători

Covalenco Elena

Diaconu Iurie

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către partea vătămată Odinoakaia Ina, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 06 decembrie 2017, în cauza penală privindu-l pe

Bulhac Petru Xxxxx, născut la xxxxx, originar din s. Xxxxx r-nul Xxxxx, domiciliat mun. Xxxxx str. Xxxxx ap. xx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. prima instanță: 08.08.2014-02.12.2016
2. instanța de apel: 25.01.2017-06.12.2017
3. instanța de recurs: 23.02.2018- 28.03.2018

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Bălți din 02 decembrie 2016, a fost încetat procesul penal în privința lui Bulhac Petru Xxxxx, învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 157 Cod penal, în legătură cu intervenirea termenului de prescripție.

Acțiunea civilă înaintată de către Odinoakaia I. împotriva lui Bulhac P. și ACC 03/07, a fost lăsată spre examinare în ordine civilă în procedură separată.

2. Potrivit sentinței, s-a constatat, că Bulhac P. activând în calitate de administrator (președinte) al ACC nr. 03/07, amplasată în mun. Bălți str. Conev nr. 38, și fiindu-i atribuită în temeiul ordinelor ACC nr. 03/07, nr. 05 din 11 decembrie 2007 și nr. 09 din 19 octombrie 2011, "obligațiunea de organizare de exploatarea ascensoarelor din blocul de locuit amplasat pe adresa sus menționată, încălcând prevederile pct. 13.1. din Regulile de construire și exploatare inofensivă a ascensoarelor aprobate NRS 35-03-60/2003, aprobate prin hotărârea Departamentului "Moldova-Standart" nr. 1358-RT din 01 iulie 2003, potrivit căruia deținătorul ascensorului este obligat să asigure întreținerea ascensorului în stare bună de funcționare și exploatare inofensivă prin organizarea unui regim special de deservire, reparare, supraveghere și păstrare a ascensorului și pct. 12.2. din Regulament, conform căruia după punerea în exploatare ascensorul trebuie supus testării tehnice periodice nu mai rar de odată la 12 luni", nu a asigurat organizarea convenită a exploatarea ascensorului "AP-400/8" cu N/F0039 (n/î 7293), și anume nu a asigurat organizarea testării tehnice periodice a ascensorului,

fapt în legătură cu care la data de 22 august 2013, în jurul orei 15:10, în timpul utilizării de către Odinokaia I. a ascensorului din str. Conev nr. 38, sc. a 3-a, mun. Bălți, pentru a se ridica la et. 8, în momentul ieșirii din cabina ascensorului a fost strivită între cabină și nivelul blocului de locuit din motivul că ascensorul a pornit cu ușile deschise.

Conform raportului de expertiză medico-legală nr. 342/D din 03 decembrie 2013, lui Odinokaia I., i-au fost cauzate vătămări corporale medii, cu dereglarea sănătății de lungă durată, mai mult de 21 zile.

Acțiunile lui Bulhac P. au fost calificate în baza art. 157 Cod penal – *vătămarea gravă ori medie a integrității corporale sau a sănătății cauzate din imprudență*.

3. Sentința menționată a fost contestată cu apel de către:

3.1. Avocatul Rusnac A. în numele inculpatului, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei potrivit modului stabilit pentru prima instanță și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acesta să fie achitat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 157 Cod penal.

În motivarea apelului a invocat, că ansamblu de probe, examinate în ședința de judecată, demonstrează cu certitudine nevinovăția lui Bulhac P. în comiterea infracțiunii imputate și prevăzute de art. 157 Cod penal.

3.2. Partea vătămată, prin care a solicitat casarea acesteia în partea ce ține de latura civilă, rejudecarea cauzei în această parte potrivit modului stabilit pentru prima instanță și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie admisă integral acțiunea civilă înaintată împotriva lui Bulhac P. și ACC nr. 03/07.

În motivarea apelului partea vătămată a făcut referire la prevederile art. 219-221 Cod de procedură penală, coroborate cu art. 1398, 1410, 1418, 1422-1423 Cod civil, a solicitat încasarea în mod solidar de la Bulhac P. și ACC nr. 03/07, a prejudiciului moral în sumă de 300.000 lei, totodată solicitând și încasarea cheltuielilor suportate după cum urmează: 25.000 lei - cheltuieli de tratament; 9.600 lei - venitul ratat; 10.061,20 lei - cheltuieli de judecată.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 06 decembrie 2017, a fost respins ca nefondat apelul declarat de către avocatul Rusnac A. în numele inculpatului și admis apelul declarat de către partea vătămată, casată parțial sentința în partea civilă și pronunțată o hotărâre nouă potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care s-a admis parțial acțiunea civilă depusă de către partea vătămată, s-a încasat în mod solidar de la Bulhac P. și ACC nr. 03/07, în folosul lui Odinokaia I. a sumelor:

- 1.786,71 lei, cu titlu de prejudiciu material;
- 9.600 lei, cu titlu de venit ratat;
- 15.000 lei, cu titlu de cheltuieli de asistență judiciară;
- 61,20 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată

S-a încasat de la Bulhac P. în beneficiul lui Odinokaia I., prejudiciul moral în sumă de 50.000 lei.

S-a încasat de la ACC nr. 03/07 în beneficiul lui Odinokaia I., prejudiciul moral în sumă de 10.000 lei.

În rest au fost menținute dispozițiile sentinței.

5. În argumentarea soluției adoptate, instanța de apel a menționat că, prima instanță în latura penală a respectat normele procesuale, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei, a dat o apreciere legală probelor administrate din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și vericidității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, just ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 157 Cod penal, totodată prima instanță corect a încetat procesul penal în legătură cu expirarea termenului de prescripție prevăzut de legea penală.

Instanța de apel a menționat faptul, că deși inculpatul nu a recunoscut vina în comiterea infracțiunii imputate, aceasta a fost confirmată prin declarațiile părții vătămate, Odinokaia I., declarațiile martorilor Odinokii A., Bejenari A., depozițiile expertului Cantemir V. și prin probele acumulate de către partea acuzării și cercetate în ședința instanței de judecată și anume: plângerile depuse de către partea vătămată (f.d. 7-8 v. 1); raportul de înștiințare din punctul traumatologic din 22 august 2013 (f.d. 9 v. 1); procesul-verbal de cercetare la fața locului din 22 august 2013 (f.d. 17-19 v. 1); raportul de constatare medico-legală nr. 282/D din 21 septembrie 2013 (f.d. 22 v. 1); contractul nr. 38 încheiat între CCL nr. 03/07 și Baslift SRL (f.d. 25-28 v. 1); pașaportul ascensorului electric nr. 0036 (f.d. 29-58 v. 1); certificatul de calitate a ascensorului electric (f.d. 59-74 v. 1); documente despre verificarea stării tehnice a ascensorului electric (f.d. 75-90 v. 1); raport de expertiză medico-legală nr. 300/D din 03 octombrie 2013 (f.d. 103 v. 1); raportul de verificare tehnică a ascensorului nr. 7293 din 29 octombrie 2013 (f.d. 121-122 v. 1); extras din Registrul de Stat al persoanelor juridice nr. 931 din 26 aprilie 2010 (f.d. 128 v. 1); permis privind exercitarea pentru desfășurarea activităților și/sau lucrărilor în domeniul securității industriale din 06 septembrie 2012 (f.d. 129 v. 1); ordinul nr. 09 ACC 03/07 din 19 octombrie 2011 (f.d. 148 v. 1); raportul de experiză medico-legală nr. 342/D din 03 decembrie 2013 (f.d. 159 v. 1); răspuns ÎMS "Liftservice" nr. 01-4/546 din 27 decembrie 2013 (f.d. 161 v. 1); răspuns SRL "Baslift" nr. 17 din 23 decembrie 2013 (f.d. 163-170 v. 1); regulile de construire și exploatare inofensivă a ascensoarelor (f.d. 172-181 v. 1); statutul asociației ACC nr. 03/07 (f.d. 6-19 v. 2); fișa de post a operatorului (f.d. 20 v. 2); răspunsul SRL "Baslift" nr. 07 din 02 aprilie 2014 (f.d. 22 v. 2); răspunsul SA "Red-Nord" nr. 315 din 04 aprilie 2014 (f.d. 24 v. 2); copiile registrelor operative Fred Bălți (f.d. 25-42 v. 2); răspunsul IMS "Liftservice" nr. 01-4/310 din 10 iunie 2014 (f.d. 44 v. 2); răspunsul ISM nr. 783 din 20 iunie 2014 (f.d. 46 v. 2); răspunsul IP Bălți nr. 6174 din 27 martie 2014 (f.d. 48-49); contractul nr. 14 din 22 iunie 2007 (f.d. 63-68 v. 2); raportul de expertiză nr. 948/14 din 08 aprilie 2014 (f.d. 121-122 v. 2); ordinul ACC 03/07 nr. 05 din 11 decembrie 2007 (f.d. 131-132 v. 2).

Prin urmare, instanța de apel a constatat, că faptul nerecunoașterii vinovăției de către inculpat nu poate echivala cu achitarea acestuia, după cum s-a solicitat în prezentul apel, din moment ce probele cercetate, în cumul, demonstrează cu certitudine vina acestuia în faptele incriminate. Mai mult, instanța de apel, a indicat și că de fapt asupra probelor nu s-au adus careva obiecții și nici nu s-a invocat nulitatea

acestora, potrivit materialelor cauzei, nici inculpatul și nici apărătorul acestuia nu au înaintat careva demersuri sau cereri în acest sens.

Referitor la apelul declarat de către partea vătămată, instanța de apel a constatat, că potrivit art. 219, 225 Cod de procedură penală, prima instanță contrar acestor prevederi a lăsat fără soluționare acțiunea civilă înaintată de către partea vătămată în cadrul procesului penal, motivând prin faptul că pretențiile îl vizează nu doar pe Bulhac P., dar și pe ACC 03/07, care nu a fost atrasă în proces, prin urmare ar fi încălcate drepturile acesteia.

În continuare, instanța de apel a indicat, că deși partea vătămată în cadrul judecării cauzei a înaintat cerere privind repararea prejudiciului material și moral către Bulhac P. și ACC nr. 03/07, prima instanță neîntemeiat nu a atras ca parte civilmente responsabilă pe ACC nr. 03/07, situație ce a fost remediată de către instanța de apel, prin atragerea ACC nr. 03/07 ca parte civilmente responsabilă, ca deținătoarea ascensorului.

Prin urmare, instanța de apel conducându-se de prevederile art. 514, 616, 1398, 1410, 1418, 1422-1423 Cod civil, a constatat, că la materialele cauzei sunt anexate probe ce vizează cheltuielile suportate în legătură cu tratamentul părții vătămate, și anume 1.786,71 lei, cu titlu de prejudiciu material; 9.600 lei, cu titlu de venit ratat; 15.000 lei, cu titlu de cheltuieli pentru asistență judiciară; 61,20 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată (f.d. 212-225 v. 2), în legătură cu ce a admis în măsura stabilită pretențiile părții vătămate, cu încasarea în mod solidar a sumelor bănești de la Bulhac P. constatat vinovat în comiterea infracțiunii incriminate și ACC nr. 03/07 ca deținător și izvor de pericol sporit.

În sensul încasării prejudiciului moral, instanța de apel a considerat, că acesta evident necesită recuperare atât de la inculpat, cât și de la partea civilmente responsabilă, în mod separat urmează să compenseze prejudiciul moral cauzat părții vătămate, însă suma solicitată de către partea vătămată 300.000 lei este una exagerată și încalcă principiul general al echității, care ar constitui un venit nejustificat. Astfel, instanța a stabilit, că suma de 50.000 lei cu titlu de prejudiciu moral din partea inculpatului, cât și suma de 10.000 lei din partea ACC nr. 03/07, este în raport cu suferințele suportate de către partea vătămată și va aduce satisfacție echitabilă pentru prejudiciului moral cauzat, în legătură cu ce pretențiile părții vătămate s-au admis în măsura indicată.

6. Decizia instanței de apel este contestată cu recurs de către partea vătămată, care solicită casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului, invocă motive similare cu cele invocate în apel în partea ce ține de încasarea prejudiciului moral în sumă de 300.000 lei, în mod solidar de la Bulhac P. și ACC nr. 03/07.

În drept, își întemeiază recursul declarat în baza art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1^a) Cod de procedură penală, inculpatul Bulhac P. a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat, solicitând respingerea acestuia, ca inadmisibil.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat, din următoarele considerente:

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că argumentele invocate în recurs sânt vădit neîntemeiate.

Reieșind din conținutul recursului, autorul invocă ca temei pentru recurs prevederile pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, care prevede că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul în care *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.*

Reieșind din conținutul recursului declarat, Colegiul penal constată, că autorul nu contestă starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, încadrarea juridică a acțiunilor săvârșite și nici pedeapsa stabilită inculpatului, invocând doar dezacordul cu stabilirea cuantumului prejudiciului moral stabilit de către instanța de apel, prin care s-a încasat din contul inculpatului a prejudiciului moral în sumă de 50.000 lei, iar din contul ACC nr. 03/07 suma de 10.000 lei, din care motiv va fi supusă verificării hotărârea judecătorească contestată sub aspectul laturii civile în partea stabilirii prejudiciului moral.

Așadar, în prezenta speță, rezultând din concluziile menționate în partea motivată a hotărârii instanței de apel, se reține că această instanță la capitolul stabilirii cuantumului prejudiciului moral a considerat necesar a încasa separat din contul inculpatului prejudiciul moral în sumă de 50.000 lei, iar din contul ACC nr. 03/07 suma de 10.000 lei, sumă care va fi una proporțională suferințelor psihice cauzate prin acțiunile/inacțiunile inculpatului.

Deși, considerentele instanței de apel la aprecierea mărimii prejudiciului moral nu au fost desfășurate pe larg în hotărârea adoptată, în viziunea instanței de recurs concluziile menționate sunt juste, iar criticile recurentului nu constituie temeiuri verosimile de a răsturna situația în prezenta cauză, ce ar necesita intervenția instanței ierarhic superioare, în sensul casării hotărârii judecătorești adoptate de instanța de apel.

Așadar, din materialele cauzei se atestă, că în cadrul acestei cauze penale partea vătămată, Odinoakaia I. a înaintat acțiune civilă, în temeiul art. 219 Cod de procedură penală, solicitând inclusiv și încasarea **prejudiciului moral în mărime de 300.000 lei**, pentru suferințele cauzate în urma accidentului suferit și a cheltuielilor suportate în legătură cu tratamentul părții vătămate, și anume 1.786,71 lei, cu titlu de prejudiciu

material; 9.600 lei, cu titlu de venit ratat; 15.000 lei, cu titlu de cheltuieli pentru asistență judiciară; 61,20 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată (f.d. 212-225 v. 2), cele din urmă fiind încasate just de către instanța de apel.

Opozant celor invocate de către recurent, Colegiul penal subsidiar notează, că în temeiul art. 1423 alin. (1) Cod civil, coroborat cu art. 219 alin. (4) Cod de procedură penală, mărimea compensației pentru prejudiciul moral se determină de către instanța în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al făptuitorului prejudiciului și de măsura în care compensarea poate aduce satisfacere persoanei vătămate. Ținând cont de aceste împrejurări, se urmărește scopul ca evaluarea să nu fie una subiectivă **ori pentru a nu se ajunge la o îmbogățire fără just temei**. Astfel, instanța de recurs menționează că despăgubirile pentru daune morale se disting de cele pentru daunele materiale prin faptul că acestea nu se probează, ci se stabilesc de instanța de judecată prin evaluare.

În susținerea celor enunțate, instanța de recurs menționează și jurisprudența CtEDO, *cauza Ernst c. Belgiei (15 iulie 2003)*, unde Curtea a statuat, în principiu, că „atunci când victima unei infracțiuni se constituie parte civilă în procesul penal, aceasta semnifică introducerea unei cereri în despăgubiri, chiar dacă ea nu a cerut, în mod expres, repararea prejudiciului suferit. Prin dobândirea calității de parte civilă în procesul penal, ea are în vedere nu numai condamnarea penală a autorului infracțiunii, ci și repararea pecuniară a prejudiciului pe care l-a suferit”.

Învederând aceste considerente ale instanței europene, Colegiul penal evidențiază, că în această speță inculpatul a comis infracțiunea de încălcarea a securității industriale, încălcare ce a cauzat din imprudență o vătămare medie a integrității corporale și a sănătății părții vătămate Odinokaia I. În asemenea împrejurări, instanța de recurs consideră, că partea vătămată a suportat suferințe psihice în urma săvârșirii infracțiunii de către inculpat și apreciază ca întemeiate concluziile instanței de apel în vederea stabilirii cuantumului despăgubirilor morale în mărime de 50.000 lei din partea inculpatului, cât și suma de 10.000 lei din partea ACC nr. 03/07.

În acest context, instanța de recurs consideră ca nefondate alegațiile recurentului, prin care se invocă că **prejudiciul moral încasat este excesiv de mic și vine în contradicție cu prevederile CEDO, deoarece instanța de apel** a efectuat o evaluare obiectivă a prejudiciului moral, în raport cu cele săvârșite de inculpatul Bulhac P. recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 157 Cod penal și ACC nr. 03/07 ca deținător și izvor de pericol sporit, învederând starea materială a acestora și suferințele psihice cauzate părții vătămate **și nu a admis ca ultima să ajungă la o îmbogățire netemeinică**.

Prin urmare, Colegiului penal consideră, că temeiul pentru recurs invocat de către partea vătămată, prin prisma dispoziției pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, în prezenta speță, nu este incident și nu constituie o careva eroare de drept, ce ar servi drept temei de implicare în sensul casării deciziei contestate.

Având în vedere cele menționate mai sus, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea recursului ordinar declarat, la caz, ca fiind vădit neîntemeiat.

9. În conformitate cu art. 432 alin. (1)-(2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către partea vătămată Odinokaia Ina, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 06 decembrie 2017, în cauza penală privindu-l pe **Bulhac Petru Xxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia pronunțată integral la data de 25 aprilie 2018.

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecător

Covalenco Elena

Judecător

Diaconu Iurie